

На сајту Пешчаника је 2. новембра 2008. године објављен текст госпође Биљане Србљановић под насловом [Дипломски испит](#). Реч је о краткој политичкој исповести несуђене градоначелнице Београда и актуелне чланице председништва ЛДП-а, која је одмах заинтересовала нашу политичку јавност жељну раскола, свађа и наравно разочараних покајника. Госпођа Србљановић је у тексту описала позадину своје одлуке да се кандидује у име ЛДП-а, као и да после пораза ступи у чланство ове партије. Такође, изнела је озбиљне сумње, резерве и исказала велико незадовољство и разочарање шестомесечним искуствима партијске политичарке.

Занимљиви су закључци које износи госпођа Србљановић. Они су од посебне важности свакоме ко би желео да процени демократске капацитете нашег друштва и политичких партија. Поред опширног увода, посвећеног догађајима који су углавном познати јавности, Биљана Србљановић по први пут пише о свом политичком раду током 2008. године. Тако сазнајемо да је она кампању водила одвојено од партије и без њене помоћи. Ипак, она је истовремено без свог знања била кандидована и за посланицу на листи ЛДП-а. Једина од кандидата није имала рекламни спот, мада се сећамо и да је скакутала, грохотом се смејала и тапшала на заједничком споту са партијским вођом Чедомиром Јовановићем. Биљана Србљановић пише како је захтевала од партије разјашњење о изворима финансирања кампање, али се истовремено, по свему судећи, није потрудила да истражи разлику између свота које странке јавно пријављују и стварно утрошеног новца. Водила је кампању усмерену ка колебљивим и неопредељеним бирачима, тврдила у јавности како је нестраначка кандидаткиња, али је ипак поред кандидатуре за скупштину града (пошто градоначелника не бирају непосредно) и Народну скупштину, била прва на листи чак и у својој општини. У ЛДП се учланила дан после избора.

Ипак, иако је изабрана (рекло би се именована) у партијско председништво, госпођу Србљановић, према њеним речима, о важним одлукама партије „нико није звао и нико је

није ништа питао“. Није да се љути, али приметила је да се њена нежељена кандидатура за парламент није претворила у посланички мандат. Чак је нису позвали ни да буде одборница у општини у којој живи ! И док је тако „сама“ и „избрисана“ стрепела над преговорима о којима је као и о својој посланичкој кандидатури имала прилике да се обавести само преко медија, Биљана Србљановић је наводно захтевала да њена партија учешће у градској власти наше престонице заједно са омраженим СПС-ом не прикрива еуфемизмима какав је „мањинска подршка“. Није јасно на који је начин ове захтеве постављала: сама каже да је нико ништа није питао, а у јавности се није оглашавала...

И, управо тада, госпођа Србљановић дошла је на мисао, тако страшну да није хтела ни да је до краја развије. Она пише: „као и већина наше јавности, долазила сам до сазнања да свако има своју цену, само су улози мањи или већи. Некоме је цена пословни простор на „нашим“ општинама, некоме плаћено место у управном одбору, некоме читава једна грана привреде или могућност будућег уласка у тал.“ Неуспешна кандидаткиња за градоначелницу се у закључку текста вајка: „То је зато то сам глупа. Глупа за српску политичку сцену, а вероватно и сваку другу. Теши ме што сте и ви глупи. Што сте мисли да поштење нема цену. Да је „немогуће да се продамо. Ми удружени глупи из Београда, а нема нас баш много, тек неколико десетина хиљада, зато треба да, по најсуровијем принципу ЛДП-а, на суров и неувијен начин сазнамо истину. Јер ми, глупи, ми смо она разлика у преласку и непреласку цензуса. У Србији политике нема. Постоје политичка предузећа, финансирана из истих извора на прљав начин стеченим новцем, и постоји расподела карата на столу. Идеје, програм, принципи, важни закони, визија будућности, реформе, истрага о политичкој позадини Ћинђићевог убиства, последице које је оно оставило по нашу земљу, важни су само за нас. За глупе.“

Ипак, госпођа Србљановић се не каје. Нема потребе за тим, глас „глупих“ је њеном наводном заслугом отишао онима што мисле да су „паметнији“. Онима који: „данас одиграју, сутра им се исплати, прекосутра мало морају да спусте главу од срамоте, или једноставно само више не познају оне који су их звали, али – па шта? Од нечега мора да се живи, зар не? А живети је лепо. А живети лепо је налепше. Што нешто кошта.“

Рекло би се из ових огорчених и тужних речи да је Биљана Србљановић прозрела некакву коруптивну, непринципијелну и недемократску природу ЛДП-а и по свој прилици његових вођа. Ипак, после исповести Пешчанику и његовој бројној публици госпођа Србљановић се поново склонила из јавности. Заинтересованим медијима остављала је лаконске поруке. За

Блиц

је изјавила: „Још увек сам члан ЛДП и тој партији желим све најбоље у будућности.“ (обратите пажњу, то није „наша“ или „моја“, већ је поново „та“ партија).

Вечерње новости

су из њене спремности да после свега и даље тврди да би поново прихватила кандидатуру ЛДП-а за градоначелницу и непромењеног става да је ЛДП најбоља партија за Србију, у наслов изнеле њену неизречену, али наслућену, мисао: „Још волим Чеду.“ Два дана касније у истим новинама објављен је интервју Весне Пешић, за коју је Биљана Србљановић у тексту нагасила како је својим односом према њој била „частан изузетак“. Госпођа Пешић је том приликом изјавила да је незадовољство Биљане Србљановић било лично, тврдећи како се она већ покајала због написаног текста. Реч је, мисли Весна Пешић, „о људској димензији“, пошто се овој чланици председништва ЛДП после избора нико није јављао!

Дакле, да је госпођа Србљановић изабрана за градоначелницу, а заузети партијски лидер Јовановић пропустио да јој се јави или се са њом консултује, доживели би смо овакву, мало је речи лично-политичку кризу. Полетеле би тужне и горке речи од којих неке наговештавају каријеризам, коруптивност и бескичмењаштво. Заиста ми није познато какве везе са личном димензијом има низ посредних, али јасних и тешких оптужби од којих су, очигледно је то, изузети само малобројни појединци, и то не само међу вођама, већ и бирачима ЛДП-а. Пошто се Биљана Србљановић у овој „интелектуалној, политичкој расправи“ зауставила на свом ексклузивном тексту за електронски споменар ЛДП-а (Пешчаник), све ово подсећа на исповест занемареног и дезоријентисаног пубертетлије уместо на јавни одјек озбиљне демократске дебате.

У праву је госпођа Србљановић, свако има своју цену: код неког је то новац, код другог моћ, код трећег привилегије, али има и оних који се боре за „људску димензију“. Када је пре десетак година један функционер ДС-а своје програмски непрофилисано, али ипак велико, незадовољство сажео у вапај: „Али, ти нам се не јављаш... не водиш рачуна о нама!“ Зоран Ћинђић је сместа јетко одговорио: „Нисам вам ја мајка.“ Очигледно је да у ЛДП-у имају, макар у теорији, веће разумевање за ту страну наше политике.

Замислимо слику модерног политичара: Политичара који верује да је за Србију најбоља партија чије председништво не одлучује о будућој партијској политици. Политичара који уверава јавност да је ванстраначки кандидат, а очекује да буде посланик странке која је наводно само подржала његову кандидатуру. Политичаре, који се можда покају због тешких речи (грамзивост, недоследност, себичност, истоветност са другим странкама) али нити повлаче своје речи, нити настављају борбу против појава због којих су тако несрећни и огорчени. Самопрокламоване модернизаторе који се диче говором мржње према неистомишљеницима и часописе који им нису по вољи називају „десничарски таблоид“ или „Нова српска порнографска мисао“, како уводе Србију у еру пристојности и толеранције.

Коначно, одакле право било којој слободоумници, макар и на посредну критику великог вође, када знамо да је до скоро свака сумња у његову визију или поштење изазивала благе неурастеније. Чудна је то била визија: некада хистерична критика мањинске подршке СПС-а реформама и кохабитације ДС и ДСС; сада грамзива подршка власти у којој су социјалисти по први пут од 2000. секретари и министри. Рекао бих да је реч о вечном проблему нашег друштва – борце за демократију и модерност по правилу је политички опредељивао лични сукоб са противницима, од којих пак тешко да су били више слободумни и просвећени.

Врло је лепа мисао Биљане Србљановић којом описује наше савремене политичаре: „...Живети је лепо. А живети лепо је најлепше.“ Ипак, можда би требало назрети и шта је то у савременој српској политици „тешко“. Тешко је признати грешку и борити се за правду без обзира на кланове и странке. Ако је неком тако силно непријатно када га грде жуте новине, како би се тек осећао пошто га поред противника клеветама и разним нискостима обаспу неискрени савезници и лажни пријатељи. Биљана Србљановић то очигледно није смела да проба. Зато читава ова бура у чаши воде и има форму мале кризе једног политичког пубертета и оставља утисак о једној великој сујети која је тек мало онемогућена.

После заустављања дебате коју је наводно започела текстом Дипломски испит, у јавности је

потпуно потрошен
кредибилитет унутарпартијске интелектуалне побуне и личног кајања ове партијске активисткиње.